

Observatoriul este de două ori în
septimana, mercuria și sambătă.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl.,
pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa
cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu
cu post'a în lăintrulu monarchiei
pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl.
— În străinatate pe 1 anu 10 fl.
său 22 franci, pe 6 luni 5 fl. său
11 franci; — numeri singuratici se
dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie său linia, cu
litero merunte garmondu, la prim'a
publicare câte 7 cr., la adou'a și a
trei'a câte 6 cr. v. a. și preste aceea
30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face în
modulu celu mai ușioru prin assem-
natiunile postei statului, adresate de
a dreptulu la Redactiunea Diariulu
Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 52.

Sibiu, 30/12 Iuliu 1879.

Anulu II.

Relatiunile ungaro-croate.

Bucuri'a eră mare și entusiasmulu nemarginitu candu în 1867 natiunea magiara își vediu visulu seu de libertate și emancipare realizatu prin încheierea pactului dualisticu, în puterea caruia autonomi'a regatului St. Stefanu fu restaurata pe deplin.

În acele momente de entusiasm marele patriot Deák întinse natiunei croate man'a de înfratire și o „fôia alba“ invitându'o că se'și scrie pe acea fôia'to'te dorintiele și pretensiunile sale.

Natiunea croata primi și strinse man'a ce i se întindea și își scrisese dorintiele și pretensiunile sale, dela care facea dependentă amicitia și fidelitatea sa fatia cu generos'a și cavaleresc'a natiune magiara.

Este cunoscutu și scimu cu totii, că natiunea croata a scrisu pe acea „fôia alba“ complet'a sa autonomie și egala îndreptărire, așa precum nu o are nici o altă natiune conlocuito're din monarhia, afara de nemți și de magiari, cari tocmai se împacasera pe contulu celorlalte nationalități acaroru drepturi legitime, necontestabile și nealienabile dar' incomode fura puru și simplu delaturate. Marele Deák și împreună cu elu întreg'a natiune magiara acceptara și încuviințara totu ce au cerutu croatii și așa pacea eră făcută, sigilată și ratificată după toate formalitățile de ambele parti.

Abea trecura înseși și croatii indulciti de autonomi'a și libertatea recastigată, aflara că învoinț'a făcută cu natiunea magiara eră asupritore pentru ei, inegală și injustă.

Începuta deci a se arată nemulțumiti, a face opozițiune guvernului ungurescu și a ilu amenințâ cu desființarea pactului încheiatu, care în realitate nu a fostu, nu este și nu pôte fi decât numai o pace putredă și unu armistițiu fara terminu ficsatu, pentru că ambii contractanți încheiasera pactulu, mai multu numai din oportunitate, facendu'si reser-vatiunile lor secrete și particulare.

Ventulu ce batea pe atunci eră favorabilu croatilor și după lungi și dificile negociațiuni în fine, ei reusira a triumfă și a se împacă pentru a două ora cu frații magiari, cari aflanduse strim-torati cedara érași și încuviințara și a două edi-tiune revedită și augmentată a pactului croato-magiaru.

Esperientiele făcute în cei șesze ani din urma și grația politice orientate a comitelui Andrassy adusera cu sine, că natiunea croata se se simta érași dispusă la o a două reviduire a pactului lor cu magiarii.

Nuntiulu deputatiunei croate regnicolare de astadata nu cere mai multu, decât unu scadiementu de 20% din cvot'a cu care contribuie regatulu Croatiei la cheltuețele statului magiaru, o participare proporționată din venitul monopolului de tutunu și sare, încorporarea Dalmatiei, a Litoralului împreună cu Fiume și a graniției militare său cu alte cuvinte disu: restaurarea regatului croato-slavonu.

Indignatiunea și resentimentulu pe care l'au produsu aceste nouă pretensiuni ale fratiloru croati asupra guvernului și a natiunei magiare este cătu se pôte de intensiva și press'a magiara pórta unu limbajiu fôrte violentu fatia cu croatii.

To'te acestea înse pe croatii nu îi alterédia și nu îi nelinistesce cătusi de puțin, pentru că ei știu prea bine, că și de astadata ventulu care bate acuma din spre Prag'a și Vien'a sufla și umflă pansele lor, așa că ei sunt siguri de reusita.

Ungurii deci și cu deosebire cabinetulu d. K. Tisza, care în atâtea renduri au avutu se multi-mésca victoriile sale parlamentare din dieta numai și exclusiv voturiloru croatiloru, pentru că se nu se lipsésca și de acești aliați ce i-au mai ramasu și pentru că furtun'a ce se ridică asupra dualis-mului se nu îi afle cu totul izolati, se va cotti, va amenințâ, va strigă și în fine se va învoi și împacă érași cu croatii, așa că și până acuma. În curendu deci vomu avea a înregistrâ și a trei'a împacare croato-magiara revedită și augmentată. Déca există astadi vre un'a din nationalitățile nemagiare și negermane din monarhia austro-ungara pentru care dualismulu a fostu favorabilu, apoi acésta este fara îndoiială natiunea croata.

Nici cu capu de pétra și nici cu pétr'a de capu.

„Tu l'as voulu George Dandin!“
„Tu o ai voitu George Dandin!“

Molière.

Tacerea este mormentulu amorului și purga-toriulu amicitiei. Celu ce tace candu mam'a, pa-rintele, sor'a său fratele seu este nedreptatitu său

insultatu, acela este unu fiu degeneratu și unu frate fara ânima; celu ce tace candu amicul seu este insultatu său amenințatu, acela este unu amicu falsu și unu sufletu condamnatu.

Acestea sunt reflecșiunile ce ni se înpunu cu o forță elementară, candu audimu și vedemu în ce modu brutalu și cu cătu disprețiu sunt tractati frații nostrii invetiatori de către diariulu magiaru „Alföld“ ce apare în Aradu.

Cine au cetitu cele ce au scrisu acelu diariu asupra invetiatoriloru romani, cari urmandu poruncei primite au grabitu la cursulu supletoriu pentru învetiarea limbei magiare și au remasu neindignatu și neînpressionatu, acela său este unu omu cu totul blasatu său este unu perdutu.

Este subț demnitatea noastră și ar fi o de-gradare umilitore, déca amu voi se respundemu său se ne demitemu la o polemică cu diariulu „Alföld“, imitandu manier'a și stilulu seu neperiatu și nepeptenatu.

Respunsulu nostru celu mai demnu, mai nimeritu și mai meritatu ar fi, espressionea desprețului nostru celui mai legitimu și mai profundu, și déca dato-rinția noastră patriotică nu ne ar dictă în modu imperativu și nedispensabilu de a luă actu de cele ce au scrisu acelu diariu, ne amu și margini numai la atâtea. Pentru că înse nu voim și nu ne este permis a fi tacsati de fii degenerati și de amici falsi, ne vomu face datori'a și de astadata că și până acuma, fara frica și fara de a siova.

Este puțin cele ce avem de disu și nu vomu face frase multe, pentru că suntemu de părere, că convicțiunile odata formate în modu definitiv, precum și sentimentele cele mari și profunde n'au lipsa de fraseologii și polilogii sofistice.

Acestea premisse, se esaminamu dar' cele ce s'au întemplat, pentru că apoi clarificati asupra lucrului se ne potemu dá sêma despre situațiunea în care ne aflamu și despre consecințele ei logice. Faptulu este urmatoriulu:

Esista în Ungari'a o lege nouă sancționată și promulgată prin care guvernulu ungurescu tinde a introduce invetiamentulu deobligatu alu limbei ma-giare în to'te scôțele nemagiare-confessionale din Ungari'a și Transilvani'a. Pe bas'a acestei legi și pentru promovarea cătu se pôte mai grabnică a tendinției acelei legi, guvernulu magiaru și în spe-

dela București, abia 'lu mai facea că se vorbésca cate-ceva. Că mai în to'te afecțiunile analôge, melancoli'a începu-se a trece în hipocondria și misanthropia.

VII. Catastrof'a.

Vediendu noi idiosincrasia sa catra funcțiuni, voi-amu se'i ocupamu spiritulu în altu modu carele credeamu că va corespunde la ocupațiunile sale de predilecțiune avute până în 1849. Repaosatulu boieru romanescu și comite austriacu Scarlatu Rosetti dela București ne dete oca-siunea cea mai bună cu premiile sale publicate pentru traducerea auctoriloru Svetoniulu, Tacitu și Jornandes. Pe Svetoniulu îl traduseră Gavriilu Munteanu. Traducțiunea lui Tacitu o cerea dela mine însusi Mecenatele Rosetti. Eu care în acea epocă me aflamu în călătorii dese, din cele mai urgente, candu la comitetu în Sibiu și Blasiu, candu la Prag'a și Drezd'a în caus'a fabriciei, candu érași pe la București de câte 3—4 ori pe anu, pentru calea ferată, éra mai tardiu la dieta și senatu imperiale, lasandu'mi famili'a numeroasă în grija ceriului, multi-mindu lui Rosetti, recomandaiu totu pe G. Munteanu și pe Andreiu Murasiannu. După-ce ne întieleseram bine, ambii se apucara de lucru. Într'aceea la Andreiu mui-area creieriloru facea progresse fiorôse; elu nu'si mai află locul, caută se scape din casa la campu, în singurătate, și fiu-seu trebuia se'i urmedie din ôre-care distanția. În Iuliu alu a. 1862 pe timpulu adunării generale a Asociațiunei noastre unii amici și cunoscuti, de ai lui Andreiu aflara întru înalt'a lor întieptiune că va fi bine se'lu ôspete di și nôpte, se'lu duca cu sine, că se le cante „Destépta-te“ și etc. Cu acésta ei accelerara numai eruptiunea morbului teribile numitu de psichiatrii Delirium tremens. După acelea dile de crisa suprema, eu mai avui ocașiune de a vorbi înca numai odata cu Andreiu într'o preambulare, la care'lu luasemu înadinsu prin pregiuru de cetate la Brasiovu. Atunci înse nu știu se imi vorbésca mai multu, decâtu că elu traiasce fôrte moderatu, mananca puțin și bé numai apa. La ori-ce'i diceamu eu, densulu imi respunse de patru ori

Foisiór'a „Observatoriului“.

Materialu pentru biographi'a lui Andreiu Murasiannu.

(Urmare.)

VI. Activitatea lui Andreiu în Sibiu.

Acea activitate este reprezentată și conservată în lini'a prim'a prin voluminôsele cursuri de Buletinu oficiale pe 11 ani; i se mai comitea înse și alte lucrari, a le caroru urme se potu vedé în arhivele tierei, transportate în anii de curendu trecuti la Buda-Pest'a. Preste acésta guvernatorulu în visitatiunile sale oficiali făcute prin tiéra ilu mai luă cu sine că întreprête pentru poporu, precum luase la începutu pe amicul seu Jacobu Bologa până a nu trece acesta la resortulu justitiei. De alta parte, eu și alti cativa amici i trameamam pe capu multime de locuitori tierani, scosi sau amerințati de a fi scosi din mosiôrele lor, rogan-du'lu că se le deschida ușile pe la „domni“ și se le scôția „numeru (siu)lu“ din registre, pentru că avendu macaru atata în mana, adeca documentu că au recursu la timpulu, se nu fia executati sau aruncati în prinsóre. Se întielege de sine, că corespondențele venite dela elu, de și prea innocente, în anii de antai, adeca până către 1853 adesea și humoristice, le aruncămu în focu, că în casu de a mi se calcă domiciliulu se nu se afle că Andreiu are a face cu unu omu supraveghiatu de politia; așa cele 3 scrisori ale lui din anii 1854—5 care se voru vedea mai la vale, au ramasu nearese fara voi'a mea, amestecate printre ale altora.

În Octobru 1852 după trei ani dela despartirea noastră, ne reveduram în Sibiu cu ocașiunea călătoriei mele în Belgii, Franci'a și Elveti'a. Pana atunci Andreiu nu perduse nimicu din vigôrea spiritului seu, ceea ce ne intristă pe toti în acelea dile, eră deplorabil'a stare a lui Avramu Jancu, carele după arestare fusese

adusu la Sibiu și dimisu din casarme că se siedia la Ilie Macelariu, amicul seu intimu. De aci nu ne mai veduram până în Septembre 1858; atunci înse aflaiu pe Andreiu alu nostru multu schimbatu. Fin'a Susan'a ne puse de cina; noi ne încercămu se fimu veseli că odinôra, dăra nu mai mergea. Unic'a consolațiune mi se pareă că o cauta în ochisorii fiicei sale, catra care avea o iubire fara margini; i și semenă de minune. Si oh Dumnedieule; tocma acelu clenodiu scumpu, acelu angeru alu sufletului seu trebui se môra în etate de 14 ani. Ran'a produsă în sufletulu lui Andreiu nu s'a vindecatu nici-odata, pana la perderea totale a consciinței de sine.

În Octobru 1860 pre candu se convocase la Sibiu comisiunea philologica, aflaramu pe Andreiu dominatu de o melancolia ce mergea crescendu. Voiamu se aflamu cauzele, se'i cunôscemu procesulu caderei sale în spiritiu. Medicii observă tacere; alții vorbia care cum ilu taiă mintea; toți înse eră de acordu, că nu e bine. Punerea în disponibilitate a lui Andreiu după emanarea patentei imperiale din 26 Februaru 1861 a fostu ultim'a lovitura ce luă spiritulu lui Andreiu. Indesiertu îi diceamu cu totii, că sute de alti functionari se afla în aceeași stare provisoria, că înse își tragu salariulu întregu și mai alesu romanii voru fi reaplicati neaparat, că-ci gubernulu are lipsa de ei; preste acésta că deputatiunile nationali tramise la Vien'a lucră cu to'tă energi'a, pentru că se ni se dea partea convenită la usulu de to'te drep-turile tierei, și că resistentia obstinată a domniloru Miko, Kemeny, Apor, Salmen etc. se va încovoia pôte și frange, cum s'a și întemplat după 8 luni. Respunsurile sale ce dá, se vedu resumate în epistolele adresate mie în a. 1861 et 62. Totu din acelea se cunôscé cum ne faceamu noi luntre și punte, că se fia rehabili-tatu catu mai curendu în vreo funcțiune demna de elu, pentru-că dór'a 'iamu scôte fric'a că nu ilu voru mai aplică. Unele incidente venite asupra lui cu ocașiunea stramutării din Sibiu ilu cufundara și mai tare în melancolia așa, cătu în vér'a anului 1861 fiindu la Valcele, unde se aflau și cativa din vechii sei cunoscuti

cialu ministrulu ungurescu de culte si instructiune se afla indemnata a infintiá in trei comitate si adeca in acelea alu Aradului, alu Clusului si alu Odorheiului asia numite cursuri supletorie pentru invetiarea limbei magiare.

Se dá ordinu la auctoritatile competente cá invetiatorii de nationalitate nemagiara se fia invitati directu a se presentá la acele cursuri. Acestu ordinu invitoru este ascultat si in dio'a ficsata invetiatorii se aduna cu sutele la locurile destinate. Pana aci mergu tóte bine, dar' ce se vedi? Numerulu invetiatorilor cari nu sciú bóba din limb'a magiara este enormu. Cé este de facutu cu ei? Cati au locu sunt primiti, éra cáti nu, li se dice „cale buna mei fartate“ pléca si te du cum si de unde ai venit. Nici acésta n'ar' fi tocmai de nesuferitu, pentru cá se intempla si cu alte ocaziuni si cu deosebire la recrutatiune. Revoltatoru si mortificatoru este inse in supremulu gradu aceea, cá s'au aflatu unu diariu de frunte magiaru precum este „Alföld“, care convingenduse in fine despre gigantic'a opera ce si-au propusu gubernulu magiaru prin acele cursuri supletorie, au desperatu in posibilitatea realisarei ei. Vendiundu acele sute si mii de invetiatori, cari au venit se invetie unguresce, patrioticulu „Alföld“ isi perdú cumpetulu si pusu in fatia cu logic'a faptelor, asemenea celui ce isi simte slabiciunea si inferioritatea, s'apuca se injure si mi'ti numesce pe invetiatorii romani „porcari si pastori de oi semi-barbari“.

Triste si fatale au fostu acele momente, candu diaristulu magiaru au scrisu acele cuvinte si reu serviciu a facutu causei de magiarisare, dar' cu atátu mai bunu noué, pentru cá ne oferi ocaziunea a i dice cu poetulu francesu Molière, lui si colegiloru sei de acelasiu calibru: „Tu o ai voitu George Dandin!“ éra pe noi a ne convinge inca-odata mai multu, cá cu siovinistii magiari nu o scoti la cale: „Nici cu capu de pétra si nici cu pétr'a de capu!“

Esperienti'a este mam'a intielepciunei. Pentru noi romanii, esperienti'a ce o facuramu cu acésta ocaziune este fórté pretiósá, pentru cá ea ne confirma speranti'a si credinti'a nóstra nestramutata, cá ori ce incercare de a ne desnacionalisá a devenitu astadi totu asia de impossibila, cá si secarea si uscarea Oceanului atlanticu. Intrebarea inse déca cei dela „Alföld“ si de prin alte locuri se voru desteptá in fine din ilusiunile lor si se voru intielepti séu nu, — este o intrebare care ii privesce in prim'a si ultim'a linie pe ei si pe ai lor.

Camilu.

Romani'a.

— Bucuresci 25 Iuniu v. (7 Iuliu n.) (Corespondentia particulara a „Observatoriului“.) Escursiunea la Curtea de Argesiu. Idea de a indemná pe membrii Academiei dupa nou'a ei constituiune cá se faca acelu peregrinagiu la celu mai eminentu monumentu religiosu si nationalu a fostu din cele mai fericite. A fostu inse si din

altu punctu de vedere fórté bine, cá academiciloru nostrii li se dete ocaziune de a esi in provincia, intre poporu, in corpore, spre a'si inprumuta idei mai practice asupra limbei, datineloru, costumelor, traiululu locuitoriloru. S'au si decisu pentru acea escursiune 18 membrii, langa carii se mai alaturara si alti cátiva literati si amici ai culturai nóstre nationale in frunte cu preas. sa domnulu episcopu diecesanu Genade, care in calitatea sa de senatoru aflandu-se in acestu timpu in capitala, alergá cu mare bucuria la residenti'a sa spre a primi acolo pe doritiu sei ospeti. Inse si auctoritatile publice civili au fostu cu tóta atentiune cátra corpulu academicu. Unu arcu de frundiariu inaltiatu si unu drapellu tricoloru inaltiatu la intrarea in districtu, altulu ridicatu la marginea orasiului au fostu totu atátea semne cá dn. prefectu Mihailu Negulescu luandu scire de planulu membriloru Academiei, secundatu de dnii subprefectu C. Zavoianu si primariu alu orasiului Daniilu Starescu, luase mesuri pentru o primire demna.

Eri, duminéca dupa 8½ óre dem. plecandu din capitala cu trenu acceleratu in vagóne destinate anume pentru acésta societate alésa, dupa 11 óre ajunsi in Pitesci, de aci inainte facuramu caletori'a spre regiunile muntene in trasuri particulare pe distantia de doué poste. Despre fisionomi'a regiunei dintre Pitesci si Curtea de Argesiu lectorulu strainu isi póte face óresicare idea daca'i vomu spune, cá trecuramu prin vreo 11 comune si catune mai mici, anume Gavanu, Schiau, Belu, Verziári, Borlesci, Merisiani (vechi'a donatiune facuta la mitropoli'a de Alb'a-Iuli'a), Maniceni, Bălculesci, Zogoreni, Valea-Sasului, si cá in tóta acésta caletoria nu vediuramu nici-unu ebreu, inse nici unu singuru omu bétu! éra candu amu intratu in modestulu orasielu Curtea de Argesiu cu vreo 4 mii locuitori ai sei, strad'a mare si piati'a érá plina de poporu, in care multe femei in costumulu loru nationalu pittorescu, carele pe aici se apropie de celu muntenescu din Transilvani'a de pre la Sibiu. In acelasiu timpu din ferestrii ne intimpiná salutari de buna-venire.

Biserica cea admirabile „facuta de mesterrulu Manole si socii sei, din porunc'a si din averea Domnului tieri Neagoe Basarabu si a Dómei Despinei“, este afara din orasiu in distantia de ¼ de óra pe unu locu mai inaltiatu, aprópe de riulu Argesiu. In Septembrie 1836 adeca inainte cu 43 de ani, mai vediusemu acelu capu de opera alu artei in societate cu domnulu Timoteu Cipariu. Pe atunci biserica si vechi'a residentia episcopésca transformata din stravechiulu localu in care se aduná boierii consiliari ai lui Radu Negru voda si ai altoru successori, se aflá intru tóta intregimea sa; in acelasi timpu se luasera si mesuri pentru infintiarea unui seminaru alaturea cu biserica, in o distantia, care se crediuse de ajunsu pentru vreunu casu de incendiu. Dara vai, astadi totu ce vedi inpregiuru de biserica, este mai multu numai ruina, si biserica insasi, de si intréga din

abderitica, care ceruse cá inainte de a i inmorméntá cadavrulu se boteze pe mortu, cá-ci fusese „uniatu“. Norocu cá a intrebatu cineva pe Archiepiscopulu Andreiu prin telegrafu, si cá sensulu resolutiunei fu precum ilu merita ori-care abderitu: Prostiloru, ce me intrebatu pe mine? Ingropati'lu si taca-ve gur'a.

Inainte de a cadé cu totulu la patu, famili'a prin o intemplantu anevoia de esplicatu in una de dile ilu perduse din vedere. Nefericitulu ajunsu a se ascunde intre nesce tufe din dosulu muntelui Temp'a. Érá tómn'a, noptile reci. Nisce ómeni carii esisera se adune uscaturi, ilu aflara in alta di intorcendu'se pe langa o tufa, si precum se intielege usioru, strabatutu de frigu. Locuitorii brasioveni carii l'au vediutu in acea stare funesta, narédia casulu pana in dio'a numai de astadi cu fiori.

Remasitiile pamentesci ale lui Andreiu Murasianu pausédia in curtea bisericeí din Brasiovu in Suburbea cea mai de susu, numita „Pe Tocile.“ De trei ani nu am mai fostu la mormentulu lui. Pana atunci i se mai cunoscea loculu; dara unde'i este monumentulu nationale, promisui lui de natiune?

„Observatoriulu“ ii puse pe acesta, despre care crede cá va fi mai durabile decatu celu de marmora.

Dormi in pace nobile martiru alu natiunei si patriei tale, sau te bucura in eternu de resplat'a virtutiloru tale, tu victima a zelului teu, in societatea celorulalti carii ti-au precesu si carii ti-au urmatu in locuintiele ceresci!

P. S. Urmédia corespondentie de ale lui Andreiu Murasianu adressate lui G. Baritiu. Din cele mai vechi s'au publicatu in fói'a periodica „Transilvani'a.“

pietra cioplita, supusa la mari stricatiuni. Abia au mai remasu din partea stanga cum intri, câteva chilio intregi si una capela restaurata, in care se conserva odórale scapate din flacari. Asia pre cátu ne fu de placuta trecerea pintre spalierulu formatu de poporu si de 340 elevi seminaristi, pe atáta ni se strinse ánim'a la vederea acelei desolatiuni tragice.

Se pare cá reutatea satanica isi propusese de multu a nimici tóte monumentele religiósé si nationali, prin câte se afirma existenti'a nóstra politica si cá mai pe urma ajunse si la Curtea de Argesiu. Pe la inceputulu acestui secolu mai arsesse acolo in dilele episcopului Iosifu I; dara urmele acelu incendiu disparusera. In sér'a de Trei Santi (30 Ian. v.) 1866 s'a datu focu seminarului, care a si arsu mai totu. In sér'a de S. Georgie 1867 au arsu turnulu dela pórtá si o parte a bisericeí pe din afara. In Decembre alu aceluasi anu tetiunariulu a pusu focu si in laintrulu bisericeí! Sub ministeriulu Boierescu se decisese restaurarea prin unu anume Goldenberg, care se transfigurase in Montureanu; acela cutediasse a se apuca de unu lucru, la care nu pricepea nimicu. Abia sub ministrulu de culte Titu Maiorescu se luara alte mesuri mai energiósé care s'au continuatu sub Chitiu si mergu astadi inainte sub actualulu ministru Cantilli. Unu architectu din cei mai renumiti Lecont de Nourry dela Paris conduce tóte lucrarile si e buna sperantia, cá restauratiunea pe din afara va fi gata estimpu, éra restulu in viitoru. Mii de petrii cioplite copere loculu inpregiuru de biserica asteptandu asiadiarea lor prestu totu pe unde lipsescu. Odata biserica restaurata, urmédia a se edificá residenti'a episcopésca, seminarulu si alte incaperi necesare, la care tóte abia se va ajunge sum'a de 1 milionu de franci.

Cealalta biserica din capulu orasiului, numita alui Radu Negru se mai afla totu in stare buna, numai pe din afara are trebuintia de unele reparaturi, stilu bizantinu executatu prea bine. Este incongiurata cu muri cá cele sasesci din Transilvani'a. Capell'a catholica a Dómei lui Negru voda a cadiutu mai tóta in ruine.

Cine vrea se scie mai multe din trecutu despre monumentele dela Curtea de Argesiu, póte aflá informatiuni culesse din timpulu ocupatiunei austriace (1854—56) si publicate in „Mittheilungen der k. Comission für Alterthümer etc.“

Dupa ce visituramu tóte in restimpu de 4 óre, ne adunuramu in actual'a residentia prea modesta prefacuta in modu provisoriu dintr'unu vechiu spitalu, de unde plecaramu la mész'a ospitala data de cátra preas. sa episcopulu in casele bravului cetatiénu Toma Radulescu. Toastele usitate nu lipsira. Dupa alu parintelui episcopu alu d-lui senatoru, presedinte alu academiei Ioanu Ghica, alu d-lui Alexandri plinu de verva si spiritu s. a. Dupa mésa, pana la 11 óre petrecuramu in frumocele case, mobilate cu eleganti'a ale d-lui primariu, unde dóm'n'a casei avú bunatate de a ingriji pentru beuturi recoritóre. Pe la 11 óre din nópte plecaramu la lumin'a lunei, cá se ajungemu trenulu dela 5 in Pitesci, lasandu in urma-ne multumit'a nóstra pentru bun'a primire ce avuramu, atátu in resiedintia si la bunii parinti membrii consistoriali, cátu si la bravii orasieni, si luandu cu noi suvenire nationali de mare valóre.

Revisuirea constitutiunii.

Propuneri de solutiune.

— In siedinti'a din 19 Iuniu st. v. a Adunarii deputiloru s'au depusu doué propuneri de solutiune in cestiunea revisuirii art. 7 din Constitutiune si ambele s'au tramisu la comisiunea insarcinata de Camera cu elaborarea si presintarea unui proiectu in acésta cestiune. Una din aceste propuneri a fostu prezentata de d. generalu G. Magheru, ér' cealalta de N. Blaremburg, purtandu semnatura d-sale si a altoru 6 domni deputati. Punemu aci supt ochii cititoriloru nostri ambele acele propuneri.

Propunerea d-lui Magheru.

Domniloru deputati!

In conformitatea art. 129 din Constitutiune si spre a corespunde cerintieloru art. 44 din tractatulu dela Berlin, totu de-odata spre a'mi indeplini sacr'a datorie cá Romanu si deputatu;

Amu onórea de-a face urmatórea propunere:

Ultimulu aliniatu de supt art. 7 din Constitutiune in coprindere: „Numai strainii de ritu crestinu potu dobandi in pamentenirea“ remane desfiintiatu, inlocuindu-se cu aliniatele ce urmédia:

Strainii de ori-ce ritu, cari voru voi in viitoru a se naturalisá in Romani'a, voru fi datori a cere individualu naturalisati'a prin suplica cátra Domnu, intru tóte conformu coprinderii art. 16 din legea civila, cu adaogire numai cá Corpurile legiuitóre voru poté a o acordá numai individualu si prin maiortatea voturilor de doué treimi din numerulu totalu alu celoru presenti.

De asemenea se va urmări și pentru veri ce individ nascut și crescut în țară, de veri-ce ritu, care în cursu de unu anu dela majoratu aru reclama calitatea de cetățeanu romanu, conformu art. 8 din codulu civilu.

Se deroga la acestu aliniatu în casulu urmatoru:

Acei ce de ritu ne-crestinu aflați în condițiunile de susu, deveniti inse majori inaintea promulgării acestei legi, au dreptulu, până în termenul de unu anu dela promulgare, a reclama către Domnu calitatea de cetățeanu romanu, cari voru fi admisi de Corpurile legiuitoare îndată ce se voru constată că însușesc în totulu următoarele condițiuni:

1. A fi nascut și crescut în Romani'a până la majoratu, fără se se fi bucuratu veri odată și nici chiaru provisoriu de veri o protecțiune straiu.

2. A fi satisfacut neîntrerupt la toate sarcinele înpușe pamenteniloru, la inoposte personale și alte atașate persónel.

3. A fi satisfacut legea recrutatiei prin tragere la sorti. Asemeni drepturi voru avé și aceia cari, că voluntari au luat parte cu arme supt drapelurile romane în resbelulu Orientalulu dela 1877—1878.

Că consecința a revisuirii art. 7, ultimulu aliniatu din Constituțiune.

Art. 9 din codulu civilu remane desființatu.

Acésta soluțiune este simplă, că-ci ne scutesce de osteneț'a de a caută categorii complicate și ne-basate pe nici unu principiu de dreptu.

Este ratională, că-ci este conforma dreptulu naturalu și principiiloru admise în toate legislațiunile popóloru civilisate, cum Franci'a, Itali'a, Engliț'a, etc., că-ci ea va închide gur'a tutuloru detractoriloru nostri, și chiaru poteriile cele mai reu dispuse pentru noi (ceia ce nu credemu se fia) voru fi silite a recunoște, că ne-amu conformatu ideiloru sanatoșe și regulorulu de dreptu de care se conduc chiar' densele.

Este putinu periculósă intereselorú noastre, că-ci numerulu Eveiloru care aru satisface cele trei condițiuni citate mai susu nu este de mare însemnatate, și nu voru poté nici-odată compromite interesele noastre nationale și economice.

Ori ce alta soluțiune vomu caută, ori ce categorie vomu imaginá, ar dá locu la critice fórte întemeiate, din punctulu de vedere alu dreptulu și alu echității, și ar avea consecințe mai grave pentru noi, atât din punctulu de vedere alu numerulu, câtu și alu condițiuniloru Evreiloru ce s'aru bucurá de beneficiile loru.

Indeplinirea menționatelorú trei condițiuni urmédia a fi constatată dupa acte autentice de o comisiune ce se va institui de Corpurile legiuitoare, compusa din senatori, deputati, înalți magistrali și reprezentanti ai poterii executiv, cari voru examina titlurile acelorú ce voru într'uni în toate condițiunile stipulate mai susu spre a se bucurá de îndată de drepturile politice. Toti acestia voru fi datori cá, în termenul de unu anu dela promulgarea acestei legi, se se presinte la comisiune în persóna séu prin procuratoru, se presinte dovedile în virtutea caror'a reclama a beneficiá de dispozițiunile cele noi ale Constituțiunei. Cei ce nu se presenta în acestu termenul voru remané supusi dispozițiuniloru care privescu pe ori-ce straiu, conformu alineatulu 1 înlocuitu ultimulu aliniatu dela art. 7 din Constituțiune citatu mai susu.

Generalu G. Magheru.

Reprezentantulu colegiului I din distr. Gorjiu.

(Va urmá.)

ACADEMIA ROMANA.

Sesiunea estraordinara.

Procesulu-verbalu Nr. 10.

Siedint'ă din 5 Iuniu st. v. 1879.

Siedint'ă se deschide la 9 ore a. m.

Se dá lectura procesulu-verbalu și se verifica.

Se comunica unu fascicul sub titlu: *Pierre Gringore et les comédiens italiens*, transmisu de d. Em. Picot, membru onoraru alu Academiei. — Se primesce cu multumire.

Se citește o adresa a d-lui Andreiu Mocsonyi, membru actualu alu Academiei, prin care face cunoscutu că motive de bóla ilu împedica de a veni în sesiunea acésta. — Se ia actu.

D. Odobescu, cá raportoru, supune proiectulu de statute alu organizarei Academiei lucratu de comisiunea numita pentru acésta.

Dupa lectur'a acestui proiectu, se decide a se supune la deliberatiune.

Siedint'ă se ridică la 11 ore.

Presedinte, Ioanu Ghica.

Secretaru ad-hoc, G. Sionu.

Procesulu-verbalu Nr. 11.

Siedint'ă din 6 Iuniu st. v. 1879.

Siedint'ă se deschide la 9 ore a. m.

Dupa lectur'a și verificarea procesulu-verbalu alu siedintiei precedente, d. V. A. Urechia, comunica că executorii testamentari ai repaosatulu Dimitrie Cozacovici, între cari este d-sa împreuna cu d-nii Iónu Bratianu, generalu Tell, G. Goga și Zisu Sideri, s'au consultatu și au decisu că averea donata de numitulu repaosatu pentru scopulu patrioticu aretat în testamentu se o dedice și se o lase în ingrigirea și administrarea Academiei Romane. Deci rógă pe Academie se deliberedie asupra casulu, pentru că, déca propunerea s'ar admite, se póta aduce și predá averea acésta, care constă în numeraru.

D. Stefanescu dice, că adunarea nu se póte pronunțá înainte de a avea cunoscintia de testamentulu

repaosatulu Cozacovici, spre a se vedea daca sarcin'a d-loru epitropi este transmissibila.

D. Hasdeu, adaogé că ar trebui se se faca o declaratiune, dupa care se va vedea de se póte deliberá.

D. Babesiu, dice că considera comunicarea d-lui Urechia cá o întrebare prealabila, spre a sci ce se faca. Crede că adunarea póte se discute propunerea în principiu, déca adeca oferta este acceptabila. În asia casu d-lui isi emite opiniunea sa personala, că administratiunea unoru asemenea fondatiuni ar fi mai curendu de resolutu și atributiunile gubernului tieiei, éra nu a Academiei; totusi fiindu că donatiunea primesce o institutiune ce este afara din țára, s'ar admite că esceptiune.

D. Maniu, admite teori'a acésta în principiu, déra observa că donatiunea Cozacovici, este pentru o scóla, care e afara din țára, și care gubernului póte i-ar aduce greutati de administratiune și nu ar voi s'o priméscă; credu că executorii testamentari, între cari vede figurandu și barbati de Statu consumati, isi voru fi pusu înainte acésta consideratiune. De aceea considerandu că e vorb'a de o institutiune de cultura nationala afara din țára, și că Academi'a are de misiune naturala a fi focarul unei asemenea culturi, este de parere a se primi ofert'a cá esceptiune.

D. presedinte, resumandu discutiunea, isi emite opiniunea cá se se priméscă ofert'a cu beneficiu de inventariu, pana se va vedea coprinderea testamentulu; de aceea propune cá se se numéscă o comisiune, care se cercetedie propunerea și actele ce le va aduce d-lu Urechia.

D. Ionescu consimte a se numi comisiunea, déra cere cá se fia de caracteru oficiosu.

Consultandu adunarea, se decide cá comisiunea se fia compusa din d-nii Ionescu, Maniu și Babesiu, cu misiunea de a referá asupra casulu dupa depunerea propunerei formale a d-lui Urechia.

Se distribue proiectulu de statute ale Academiei, tiparitu și se decide cá discutiunea lui se se faca în siedint'ă de Vineri, 8 Iunie, la 8 și jumetate ore dimineti'a.

Presedinte, Ioanu Ghica.

Secretaru ad-hoc, G. Sionu.

Procesulu-verbalu Nr. 12.

Siedint'ă din 7 Iuniu st. v. 1879.

Siedint'ă se deschide la 10 ore a. m.

Se dá lectura procesulu-verbalu alu siedintiei precedente, și se aproba.

Se comunica o adresa a d-lui G. Cretianu, prin care înaintédia 12 esemplare din colectiunea poeziiloru sub titlu de „*Patrie și Libertate*,” spre a se avea în vedere la concursulu premiulu Nasturelu Herescu.

Nefiindu lucrari terminate spre a se supune la deliberatiune, membrii se desfacu în comisiuni și sectiuni.

Presedinte I. Ghica.

Secretaru ad-hoc, G. Sionu.

Procesulu-verbalu Nr. 13.

Siedint'ă din 8 Iuniu st. v. 1879.

Siedint'ă se deschide la 8 1/2 ore a. m.

Dupa verificarea procesulu-verbalu alu siedintiei precedente, la ordinea dilei se pune discutiunea proiectulu de revisiune a statuteloru.

D. Babesiu luandu cuvintulu în discutiune generala, dice că de ore-ce proiectulu de fatia nu presinta vreo schimbare esentiala de fondu, adunarea ar trebui se intre în discutiunea speciala pe articoli. Cá unulu ce a figuratu în comisiunea elaborarii lui, anuncia cá pentru mai multi articoli n'a fostu unanimitate, și că minoritatea din comisiune si-a rezervatu dreptulu de a face observatiunile sale la timpu.

D. Ionescu dice că de si nu e pe deplinu preparatu, totu-si revendica dreptulu regulamentaru de a cere se se faca o discutiune generala; prin urmare rógă pe toti a'si aduce observatiunile loru spre ale discutá. D-lui sugerédia totu-deodata ide'a că nu e oportunu a se refundá întregu organismulu, în care a traitu și a lucratu congregatiunea Societatiei Academice. Cá-ci déca vomu admite o noua organizare radicala, atunci va urmá că consecința naturala necesitatea de a reface toate regulamentele vechi. De aceea pronunțandu-se în contra proiectulu, emite ideea de a se discutá numai acei articoli cari trebuie se pue Academi'a în acordu cu legea, éra pe acei cari propunu inovatiuni radicale, cá unii ce potu se provóce discutiuni lungi și modificari de regulamente se se reserve pentru viitóre sesiune ordinara.

D. Maiorescu provóca pe d. Ionescu se se esplice déca respinge proiectulu în totalu sau numai în parte. D-lui avendu în vedere legea cu care Societatea Academica din o societate quasi-privata s'a ridicatu la rangulu de Academie, totu-odată dispozițiunile dupa cari s'a convocatu în modu estra-ordinariu spre a se organizá, crede cá proiectulu de fatia respunde la scopu; de aceea cere a se intrá în discutiune.

D. Ionescu esplica cá d-lui n'a propusu respingerea proiectulu în totalu, ci a sugeratu numai ide'a cá se nu se atinga deo-camdata articoli cari nu sunt de necesitate urgenta.

Adunarea consultata, decide a se luá la desbatere proiectulu dupa articoli.

D. Ionescu combate art. 1. cá inutilu și inesactu; inutilu, fiindu că legea a determinatu constituirea Academiei; inesactu fiindu că ea este dejá organizata; conchide cerendu suprimarea lui.

Mai multi membrii conbatu argumentele acestea, dupa care maioritatea, consultata, admite articolulu în întregimea sa. Se ridică inse diverse observatiuni asupra redactiunei, cari s'au resumatu în înlocuirea vorbei de pre cu vorb'a prin.

La art. 2. d-lu Ionescu cere cá se se refundedie

cu totulu, admitendu-se art. 2. și 3. din redactiunea statuteloru vechi.

D. Cretulescu observa o scapare din vedere la indicarea atributiuniloru diferiteloru sectiuni, fiindu că nu se vede nicairi prevediuta activitatea ce-i inpușe legea pentru cultur'a și progresulu bebeloru-arte.

D. Hasdeu propune cá sectiunile se se numéscă: una *literara-beletristica*, a dóu'a *istorica-filologica*, éra a treia *fisico-matematica*.

D. Laurianu crede cá termenulu de *sectiune sciintifica* este prea vaga, și cá mai bine ar fi a se dice *sectiune sciintieloru esacte*.

Dupa mai multe deliberatiuni, diversele propuneri ce se facu se înalaturédia votandu-se art. 2. dupa redactiunea proiectulu comisiunei, éra observatiunea d-lui Cretulescu se reserva a se considerá la discutiunea articolulu urmatoriu.

La art. 3. comisiunea declara cá primesce amendamentulu propusu de d. N. Cretulescu cá adica la al. a, se se adaogé cuvintele: *limb'a romana și belele-arte*.

D. Laurianu dice cá ar fi trebuitu póte se se lamurésca ce se întielege prin cultur'a bebeloru-arte, în acésta calificare ar intrá mai multe ramure, precum; pictur'a, sculptur'a, architectur'a s. a. cari în alte tieri, precum e în Franci'a, buna-óra, sunt de atributulu unei întregi Academii. Noi inse, n'amú potea dá o asia întindere activitatiei noastre, ci sub titulu de bele-arte se ne întindemu activitatea numai la cultur'a literaturiei propriu disa.

D. Hasdeu propune o schimbare radicala în impartirea atributiuniloru: e de parere cá cestiunea literara se se ocupe cu cultivarea și incuragearea literaturiei propriu disa și a teoriei bebeloru-arte, éra sectiunile de linguistica se se tréca în atributiunile sectiunei istorice fiindu că linguistic'a este o sciintia istorica, care nu are nimica comunu cu beletristic'a și bebele-arte.

Dupa mai multe discutiuni se admite redactiunea art. 2. cu amendamentulu d-lui Cretulescu și adoptatu de comisiune.

Orele fiindu înaintate, siedint'ă se ridică, cu decisiune cá discutiunea se urmedie a dóu'a di.

Presedinte Ioanu Ghica.

Secretaru ad-hoc, G. Sionu

Sciri diverse.

— (Necrologu.) În B.-Pest'a a muritu dupa o agonie de 10 zile baron. Béla Wenckheim, ministrulu Ungariei pe langa persón'a Maiest. Sale, în etate de 68 ani.

— (Ministrulu de comunicatiune alu Ungariei) baronulu Kemény a sositu Marti'a trecuta aicea, a visitatu pasulu dela Turnu-rosiu și Mercuri d. p. dupa ce au asistatu la unu requiem în biseric'a rom cath. pentru imperatulu Ferdinand și dupa ce au facutu câteva visite și au primitu în audientia auctoritatile locale a și plecatu mai departe spre Fagarasiu.

— (Necrologu) Vladu Strevoiu, economu din Zernesci, dupa o scurta suferintia din caus'a be-tranetieloru și dupa primirea sfintelorú taine a repaosatu Duminecă în 24 Iunie (6 Iulie) a. c. în etate de 67 ani.

Despre acésta trista întemplantu cu ánima plina de dorere incunoscintieza fii și ficele reposatulu pe toti cunoscutii și amicii.

Osemintele reposatulu s'au asediatu la loculu de eterna odihna în cimiteriulu dela biseric'a Sf. Adormiri din Zernesci în 26 Iunie (8 Iulie) a. c. la 11 ore a. m.

Zernesci, în 25 Iunie (7 Iulie) 1879.

Nicolae Strevoiu, adv. și deputatu, Ioanu Strevoiu invetiariu, Stan'a Strevoiu ved. Comsia, Judit'a Strevoiu ved. Tipeiu.

— (Convocare.) Subcomitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a și cultur'a poporulu romanu din despartimentulu alu VIII. Alba-Iuli'a convóca adunarea generala a acestui despartimentu pre 20 Iuliu st. n. în comun'a Benicu, invitandu prin acésta pre toti iubitorii de înaintarea scopuriloru Asociatiunei a se presentá la acésta.

Alba-Iuli'a în 5 Iuliu 1879.

Din siedintia despartimentulu VIII.

Ioanu Piposiu m. p. Rubinu Patitia m. p. directoru. actuariu.

— (Dare de séma) despre balulu din 11 Febr. 1879, tinutu în Blasiu pentru folosulu „Fondulu pentru scolarii miseri în casu de morbu.”

Venitulu totalu a fostu: 79 fl. v. a. și anume: a) din sér'a de balu 63 fl. v. a. — Dintre dómnii, cari au participatu la balu au solvit prestu pretiulu intrarei: d. Ioanu Milutionoviciu 4 fl. — d. Nicolau Rusanu 3 fl. — d. Joann M. Moldovanu 2 fl. — Dupa balu au mai incursu dela urmatorii dómnii: Ludovicu Ciato 2 fl. — Simon Mendel 2 fl. — Zacharia Branu, administratoru protop. în Sancelu 2 fl. — Ladislau Fodoru, parochu rom.-cath. în Türu 1 fl. — Alimpiu Blasianu, protopopu gr.-cath. în Blasiu 1 fl. — Antoniu Vestemeanu canon. metrop. 1 fl. — Dobosyi Jozsef, propriet. în Rosi'a 2 fl. — Mihay Domokos prop. în Rosi'a 1 fl. — Demetriu Cornea, notariu cercuale în Capoln'a 2 fl. — Nicolau

Mediesianu, parochu gr.-cath. in Bucerdea 1 fl. — Ioanu Horia parochu gr.-cath. in Bi'a 1 fl. — de toti 16 fl.

Spesele pentru pregătirea salei, musica, tiparitul invitațiilor 41 fl. 28 cr. v. a. — Remane venit curatu 37 fl. 72 cr. v. a., cari s'au și administratu la cass'a numitului fondu. — Primésca toti domni contributori cordiala multumita pentru maritimósele Dloru contribuiuri.

N. Popescu m. p.
prof. gimn.

— (Academi'a Romana) a adressatu càtra ministeriulu instructiunei urmatoriulu actu de gratitudine: „Academi'a Romana convocandu-se in sesiune estraordinara spre a se constitui si a pune statutele sale in acordu cu legea, care a radicat'o la rangulu de institutiune de Statu, unulu din cele d'antaiu sentimente ce a espresso a fostu acela de a supune M. S. R. Domnului si guvernului seu gratitudinea sa pentru interesulu si consideratiunea ce au aretatu catra fosta societate Academica, prin propunerea si sustinerea generósa a legi sale fundamentale.

Aceste sentimente facendu-si datori'a a le supune mai antaiu la peciórele tronului, subscrisulu, dupa insarcinarea expresa ce i s'a datu, se grabesce a ve rugá se fiti interpretulu gratitudinei sale si càtra reprezentantii Poteriloru legislative si executive.“

Primiti etc. Presedinte, Ioanu Ghica.

— (Din statistic'a anului trecut a orasiului Bucuresti). In capital'a Romaniei se afla 20,749 de evrei. Din acestia sunt patroni messeriasi si industriasi 5,421, éra patroni comercianti 8617.

In specie 17 de meserii, evreii intrecu in numeru pe ortodocsi. Dicemu ortodocsi, cà-ci in acésta rubrica statistic'a comunala a grupatu pe romani, serbi, greci, bulgari. Daca s'ar scadea neromanii din grup'a ortodocsiloru diferinti'a dintre numerulu meseriasiloru romani si evrei, ar fi mai multu isbitóre de càtu se arata in tabl'a urmátóre:

1. Argintari 48 ort. 164 isr. 2. Croitori femeesci 76 ort. 689 isr. 3. Tinichigii 61 ort. 729 isr. 4. Ciapradieri 97 ort. 251 isr. 5. Alamari 34 ort. 65 isr. 6. Ciasonicari 48 ort. 62 itr. 7. Croitori barb. 762 ort. 812 isr. 8. Lampisti si gaz. 4 ort. 48 isr. 9. Legatori de carti 41 ort. 42 isr. 10. Palarieri 17 ort. 28 isr. 11. Litografi 4 ort. 5 isr. 12. Postovari 3 ort. 22 isr. 13. Perieri 0 ort. 18 isr. 14. Zugravi 204 ort. 293 isr. 15. Strungari 45 ort. 61 isr. 16. Tapetieri 33 ort. 57 isr. 17. Vapsitori 11 ort. 61 isr.

In alte meserii numerulu israelitiloru se apropie multu de alu ortodocsiloru; numai in meseriele unde munc'a este mare si castigulu neinsemnatu, acolo gasimu pe evrei fórté putinu la numeru, ba inca in unele ramuri, cá dulghieri'a, plapumari'a, potcovari'a, sapunari'a, zidari'a si altete nefigurandu nici unu evreu.

Semnu caracteristicu despre pornirea lor la castiguri usióre, unde insielatori'a se póte bine hrani.

„Romania libera.“

— (Trasnetu din seninu). Septeman'a acésta a cadiutu ploi in mare abundantia, cu care ocaziune a cadiutu mai multe trasnete. Joi pela órele 1 p. m. pe candu cerulu de asupra orasiului érá seninu si numai preste Dunare se vedea unu micu noru, de odata a cadiutu unu trasnetu teribilu in piati'a mare a orasiului, care a intratu prin acoperisiulu unei vararie, a desfacutu in cateva bucati unu stalpu dela baraca pe unde si-a facutu locu in pamentu. Inlauntru rediematu cu spinarea de acelu stalpu stá culcatu o sluga din pravalia, si afara totu langa acelu stalpu la umbra stá culcatu unu cane. Trasnetulu a parlitu putinu spinarea omulu si l'a paralisatu pentru unu momentu, in catu imediatu l'a transportatu la spitalu, ér' nefericitulu cane si-a gasitu finitulu imediatu.

„Messengerulu Brailei.“

Bibliografia.

Amu mai primitu in dilele din urma urmatórele noutati literare:

— Negriad'a, epopeia nationala de Ar. Densusianu. (Partea antaiu in siése canturi.) Bucuresti 1879. Unu frumosu volumu in 8° pe 216 pagine. Pretiulu pentru Austro-Ungari'a: 2 fl. v. a.

— Partea a dou'a din „Memoriulu“ lui Iosifu Sterca Siulutiu de Carpenislu. (Continuare din „O lacrima ferbinte.“) Sibiu, 1879. — Speramu a potea publicá in numerulu viitoriu alu diarului nostru cateva capitole din acésta prea interesanta publicatiune, pe care o recomandamu cu tóta caldur'a publicului nostru cetitoriu si iubitoriu de lectura.

— Pentru informatiunea acelor parinti si tutori, precum si a tinerilor studenti, cari ar fi aplecati a intrá in vre un'a din scólele militare de cadeti din monarchie, le recomandamu brosiur'a: „Provisorische Aufnahms-Bedingungen für die k. k. Kadetenschulen aller Waffengattungen. Ausgabe vom 1 April

1879. Wien 1879. Terminulu de a inaintá suplicele de primire este ficsatu pàna la dio'a de 1 Augustu a fia-carui anu. — Grabiti deci a ve tramite suplicele toti aceia, cari simtiti in voi chiemarea de militar si cari sunteti aplicati a ve alege o cariera pe càtu de frumósa si nobila pe atátu de sigura si respectata. Din brosiur'a amintita, care se afla de vendiare mai in tóte librariile póte ori cine a se informá despre conditiunile de primire. Permitténdune spatiulu ne vomu tinea si noi de datorintia placuta a publicá acele condituni.

— Grecia e Rumania, este titlulu unei mici brosiure pe care o publica la Torino cunoscutulu si simpatichulu filoromanu d. Vegezzi Ruscala. In acelu articolu veteranulu patriotu si publicistu italianu pledéda pentru concursulu materialu si moralu pe care este datóre a'lu dá Itali'a ficei sale din orientu adeca Romaniei.

— Acrosticonu, dedicatu cu cea mai profunda devotiune Ilustratii Sale prea on. d. Mihaiu Pavelu, episcopulu gr. cat. alu Oradiei-Mari cu ocaziunea venirei sale prime in Beiusiu in anulu 1879, de Ioanu Clintocu, profesorulu la gimnasiulu super. romanu. gr. cat. din Beiusi. Acestu acrotiscu s'a tiparitu in Oradea-Mare 1879.

— Baritiu G. Istori'a Regimentului II. romanu granit. 60 cr., Dictionariu ungurescu-romanescu leg. 3.50 bros. 3 fl.

— Baritiu Octavianu, Gramatic'a limbei magiare 1 fl. Magyar-román zsebszótár 1 fl.

— Ne implinimu in fine o datorintia de colegialitate si fratietate publicistica, punendu subt ochii publicului romanescu si recomandandu'i spriginirea materiala si morala a modestei nóstre publicitati, care potemu dice, cà este singur'a nóstra literatura.

Aici in Sibiu apar diare politice: „Observatoriulu“ si „Telegrafulu“ éra in Brasiovu „Gazet'a Transilvaniei“. Totu in Sibiu mai apare „Albin'a Carpatiloru“ diariu beletristicu si „Scól'a romana“ a d-lui Vasile Petri. In Blasiu se publica: „Economulu“ si „Fói'a scolastica“; in Gherla „Predicatorulu saténului romanu“ „Cartile saténului romanu“ si „Higien'a si Scól'a“. In Clusiu se publica diariulu „Amiculu Familiei“ éra in Aradu „Biserica si Scól'a“ si „Gur'a Satului“ vechiulu nostru umoristu. In B.-Pest-a d. Iosifu Vulcanu continua publicarea „Familiei“ celu mai vechiu diariu beletristicu de dincóce de Carpati si „Siedietórea“.

La toti acesti onor. colegi le dorimu o bogata recolta de abonati si o mare seceta de — restantieri!

Abonamentu nou la „Observatoriulu“

Apropiandu-ne de finea Semestrului primu precum si a triluniului Aprilu—Iuniu, prin acésta deschidemu prenumeratiune noua si invitamu la reinnoirea abonamentului pe Semestrulu alu douilea si pe triluniulu Iuliu—Septembre.

Conditunile de abonamentu se potu vedea in fruntea diariului si adeca:

In laintrulu monarchiei:

Cu 4 fl. val. austr. pe 6 luni

Cu 2 fl. val. austr. pe 3 luni.

In strainetate:

Cu 5 fl. séu 11 franci pe 6 luni.

In Sibiu „Observatoriulu“ costa 3 fl. 50 cr. pe 6 luni, éra dusu la casa cu 50 cr. mai multu.

Abonamentele se potu face mai usioru prin asemnatiuni (mandate) postali, de a dreptulu la Redactiune in Sibiu, Piatia mica Nr. 27.

Din Romani'a primimu abonamente si in bi-lete hipotecari de ale statului, al pari.

In Bucuresti abonamentele se potu face si la librari'a d-lui J. Szöllösi, piati'a teatrului.

Pentru inlesnirea publicului primimu abonamente noue si cu Prim'a fiacarei luni.

Din 10 esemplare abonate efectiv, unulu se dá gratis.

Redactiunea.

Cu Nr. 52 alu „Observatoriului“ se incheie Semestrulu I. Numerulu viitoru se va tramite deci numai acelor'a, cari au bine-voitu a'si reinnoi abonamentulu de tempuriu.

Esemplare complete dela inceputulu anului acestuia, precum si din anulu trecut se mai afla vreo câteva. Pretiulu lor este celu cunoscutu.

Preturile cerealielor

si altoru obiecte de traiu au fostu la

11 Iuliu in Sibiu:			
Grâu, dupa eualitati	1	hectolitru	fl. 4.50—5.30
Grâu, amestecat	1	„	3.60—4.20
Secara	1	„	2.80—3.20
Papasioiu	1	„	2.80—3.20
Ordiu	1	„	3.10—3.20
Ovesu	1	„	1.90—2.30
Cartofi	1	„	1.25—1.30
Mazare	1	„	6.—6.50
Linte	1	„	9.—9.50
Fasole	1	„	4.50—5.—
Lardu (slanina)	50	Kilogram.	25.—30.—
Untura (unsóre topita)	50	„	28.—
Carne de vita	1	„	40—44
Oua 10 de	1	„	—20

Anunciu inportantu.

(76) 3—6

La fabric'a Crucereas'a, districtulu Muscelu (Romani'a), aprópe de Campu-lungu, sunt

de vendiare 600 porci mari,

ingrasiati fórté bine, cari se potu taiá pentru macelarie, slanina, untura e. t. c. Doritorii se potu adresá chiar' la numit'a fabric'a.

Licitatiune minuenda.

Pe curtea fundationale dela Springu in apropiere de Miercurea (Reussmarkt) si Siebesiu (Mühlbach) este de a se edificá unu stabulu (grasdu) din materialu solidu dupa planulu ce se póte vedé la provisorile Springului d. Teodoru Colbasi in Springu ori in Cutu. — Intreprindietoriulu va avé de a dá totu materialulu afara de caramida, carea se dá dela curte.

Pretiulu stabului dupa preliminarium de spese face 1400 fl. v. a. dela care se va incepe licitatiunea minuenda.

Licitatiunea se va tiené la 30 Iuliu 1879 in fatia locului si in curtea fundationale din Springu unde se potu vedé si conditiunile.

Intreprindietorii si doritorii de a licitá voru avé a depune vadiulu de 10% a sumei de esclamare.

Blasiu, in 20 Iuniu 1879.

(77) 2—3

Dela inspectoratulu Bunului fund.

Esarendare de Bunu.

Bunulu fundationale dela Springu si Ungurei in departare de 1 milu de Miercurea, la 2 1/2 mile dela Sas-Siebesiu, constatoriu — dupa foi'a catastrale — din 282 jugere 1552 0 0 0 locu aratoriu, din 128 jugere 975 0 0 rituri si gradini, din 14 jugere 216 0 0 vinee la Springu si Ungurei, si din circa 50 jugere pasiune, carea stá sub escindere, mai de parte: din dreptulu regale de carcumaritu in Springu si Ungurei si de moraritu etc. se dá in arenda pre tempu de 6 ani, si anumitu din 15 Novembre 1879 pàna in 15 Novembre 1885 pre calea licitatiunei pre langa oferte sigilate provideute cu vadiulu de 10%, si cu espress'a declarare: cà conditiunile sunt cunoscute oferentelui.

Doritorii au de a-si tramite ofertele lor pàna in 15 Augustu a. c. capitululu metropolitanu gr. cath. la Blasiu.

Conditunile de licitatiune se potu vedé in cancelari'a advocatului archidiecesanu in Blasiu si la domni protopopi gr. cath. alu Sibiiului Ioanu Rusu, alu Albei-Iuliei Gregoriu Elechesiu si alu Clusului Gavrile Popu. Blasiu, in 20 Iuniu 1879.

(78) 2—3

Dela inspectoratulu Bunului fundationale.

Nr. 566—1879.

(80) 1—2

Concursu.

La scólele granitiare si sunt de conferitu patru posturi de invetietori-dirigenti si anume: in Tohanulu-vechiu, Vestemu, Spinu si Liss'a — la fiacare cu salariu anualu de 300 fl. si la cea din urma unu postu de invetietoru secundaru cu salariu anualu de 180 fl.; la tóte cu cortelu si lemne de focu.

La Orlatu statiunea de invetietorésa cu salariu anualu de 300 fl. pentru cortelu 16 fl. 80 cr. si 9 orgi de lemne.

Cei ce dorescu a primi vre-una din aceste statuni au a subterne suplicele lor instruite cu documentele necesarie pàna in 30 Iuliu st. n. a. c. la „Comitetulu administrativu alu fondului scolasticu alu fostiloru granitieri din regimentulu romanu I in Sibiu.“

Sibiu in 10 Iuliu 1879.

UMRATH & COMP. in PRAG'A,

fabricanti de machine agricole (69) 12—20

se recomanda prin specialitatile lor, renumite prin esecutarea lor fórté solida, ambletu usioru, productivitate mare si treieratu curatu a

Maschinelor lor de treieratu de mana si cu vertejn dela 1 pana la 8 poteri de cai séu boi atatu locomobile catu si stabile. Mai in colo fabricamu in marimi diferite si de o constructiune probata:

Ciururi pentru bucate, taiatóre de paie, mori pentru sdrobotu etc. etc.

Catalóge ilustrate in limbile patriei, se tramitu gratuitu si franco.

Tipariulu lui W. Kraft in Sibiu.